

Det danske Aarsmøde 1909.

Af Thade Petersen.

Det ottende danske Aarsmøde afholdtes i Nordborg Lørdag den 12. og Søndag den 13. Juni 1909. Besøget ved det var under Paavirkning af stærkt Regnvejr med sølet Føre næppe saa stort som ventet, men dog meget tilfredsstillende. Ved Sprogforeningens og Skoleforeningens Generalforsamlinger om Lørdagen regnedes det til 600 og ved Vælgerforeningens Generalforsamling Søndag Eftermiddag til 15—1600. Dette Antal voksede sikkert endnu en Del til Aftenmødet. „Nørherredshus“, som Mødet var samlet om, var ikke i Stand til at rumme de mange Mennesker. Derfor var Fælleslandboforeningens store Telt rejst lige bag ved det. Her holdtes Møderne, mens Forsamlingshuset afgav Plads til Spisning.

Sprogforeningens Generalforsamling

var det første Punkt paa Dagsordenen. Foreningens Aarsberetning viste meget stor Fremgang fra det foregaaende Aar. I Juni 1908 havde den 3417 Medlemmer, nu derimod 4711, altsaa 1294 flere. Den havde

virket i Ro i det henrundne Aar. For at skaffe forsvarelig Plads til Bogsamling og Boglager var det bleven vedtaget at opføre en Nybygning — med stor Forsamlingsaal — ved Folkehjem i Aabenraa. Klipleve, Maugstrup, Rødding og Skrave Sogne var bleven delt i hver to Kredse. I Flensborg var der desuden kommen en ny — kvindelig — Kreds til den bestaaende. Helt nye Kredse var bleven oprettet i Burkal og Hjerpested Sogne. Foreningen havde nu 187 Kredse med hver sin Kredsformand mod 153 for 4 Aar siden. Af Bogsamlinger havde den 135. I disse var der i 1908 bleven indlemmet 4532 Bøger, mens 11,965 Bøger og Hæfter var bleven uddelt gratis. Indtægten havde været 13,379 M. 17 Pg. Deraf var 9,560 M. 47 Pg. Medlemsbidrag, 2,998 M. 05 Pg. frivillige Bidrag. Der gaves en Oversigt over Indtægterne i forskellige Aar siden 1887. Da udgjorde den kun 2,596 M. 32 Pg.

I Tilknytning til Beretningen drøftedes Anskaffelse af kristelig Læsning og Foreningens Forhold til „Folkehjem“. Et Forslag om lavere Medlemsbidrag for Kvinder afvistes.

Til Kasserer genvalgte Kaptein C. C. Fischer, Aabenraa, til Medlemmer af Tilsynsraadet Rigsdagsmand H. P. Hanssen, Aabenraa, Rentier Middelheus, Aabenraa og Gaardejerne Andr. Svendsen, Hjemsted, og J. N. H. Skrumsager, Københoved. Da Tilsynsraadets Medlemsantal forøgedes fra 12 til 15, vedtoges det, at de tre ny Medlemmer skulde være Kvinder. Som saadanne valgtes Frk. Ottilie Vith, Nordborg, Fru Jessen, Flensborg, og Fru Callø, Sønder Otting.

Skoleforeningens Generalforsamling.

Ogsaa Skoleforeningens Medlemsantal var vokset stærkt i 1908 — fra 4720 til 5475 — altsaa med 755. Af de ny Medlemmer var 130 Kvinder. Siden Nytaar var der optaget 1802 ny Medlemmer (deriblandt 852 Kvinder), 197 var traadt ud. Medlemsantallet var altsaa nu ved Generalforsamlingen 7080.

Foreningen har i 1908 støttet 363 Skolebesøgende med 266 i 1907, hidindtil 3557 ialt. Desuden var der for det løbende Aar bevilget Hjælp til 389. Der gaves en Oversigt over de støttedes Bosted og Stand.

Foreningens Indtægter i 1908 var 30,721 M. 21 Pg., deraf 19,399 M. 32 Pg. i frivillige større Bidrag og Gaver og 10,045 M. 19 Pg. i Medlemsbidrag og frivillige mindre Bidrag fra Kredsene. Af tidligere ydet Støtte var 485 M. bleven betalt tilbage. Der nævntes Givere af enkelte større Gaver.

Til Medlemmer af Tilsynsraadet genvalgtes Gaard-ejerne Jørgen Iversen, Svejrup, Hans Tychsen, Frøslev, og Andreas Petersen, Korntved.

Vælgerforeningens Generalforsamling

afholdtes Søndag Eftermiddag. Dens Medlemsantal var siden sidste Aarsmøde vokset med 1427 — hvoraf 480 Kvinder — og var nu oppe paa 5451. Af en Oversigt over Tilvæksten i de forskellige Amter fremgik, at den især var forholdsvis stor i Aabenraa Amt. Ny Medlemskredse var dannet i Sønder Vilstrup, Sarup, Vilsbæk, Søgaard, Hovslund, Nørre Hjarup, Hjolderup, Ris, Grønnebæk, Arnum, Hjortvad, Aaspe, Hjaruplund og

Kollund. Foreningen havde sat „Nordslesvigsk Arbejdersekretariat, Vælgerforeningens Oplysningskontor“ i Værk i Aabenraa med cand. polit. Kr. R. Thomsen som Leder.

Til Medlemmer af Tilsynsraadet i Stedet for de ved Lodtrækning afgaaede og i Stedet for Landdagsmand Nissen, Viby, var bleven valgt: Finnemann, Taarning, L. Ankersen, Gabøl, Kaptejn C. C. Fischer, Aabenraa, P. Tønder, Birkelev, Nielsen, Hønkys, N. J. Hörlück, Rurup, og Poulsen, Tandslet. Tidligere Landdagsmand J. Nielsen var bleven valgt til Æresmedlem.

Der var nedsat et Udvalg til at udarbejde en Legatfundats for „Redaktør Jessens Mindelegat“, der udgjorde 13,394 M. 70 Pg.

Foreningens Indtægter udgjorde 8,293 M. 73 Pg., deraf 4,038 M. 80 Pg. i Medlemsbidrag.

Jærnfondet havde nu 31,310 M. 67 Pg. foruden tegnede Bidrag til et Beløb af 4250 M. Der nævntes flere Veje til at faa ny Bidrag, og under Drøftelsen fremkom der yderligere Forslag om Mærker, Postkort osv.

Foreningens juridiske Konsulent, Tandlæge Smith, Haderslev, afgav Beretning om de Sager, han havde medvirket ved Ordningen af. Ligeledes aflagde Lederen af dens Arbejdersekretariat, cand. polit. Thomsen, Beretning om Sekretariatets korte Virksomhed. Det havde taget sig af Sager vedrørende den borgerlige Ret, Forsikringsloven, Tyendeloven, Optant- og Veteransager og egentlig politiske Sager.

Under Drøftelsen gav Arbejdersekretær Mathiesen fra Flensborg Oplysninger om det der oprettede private Sekretariat.

Der vedtoges nogle Lovændringer, af hvilke de vigtigste var de, at Bestyrelsen skal vælges af Tilsynsraadet med Stedfortrædere i Stedet for af Generalforsamlingen, og at der for Fremtiden skal vælges en Næstformand.

Næste Møde skal finde Sted i Graasten den 11. og 12. Juni 1910.

Offentlige Møder.

Ved det offentlige Møde umiddelbart efter Vælgerforeningens Generalforsamling holdt Rigsdagsmand H. P. Hanssen, Aabenraa, et Foredrag¹⁾ om Aarsagerne til vor Fremgang. Han nævnte især vor Befolknings-tilvækst og vor voksende Evne til at løse Tidens Opgaver ved Selvhjælp. Under det sidste Punkt talte han navnlig om Angrebet paa vor Jord gennem Statens Opkøb, Dannelse af Rentegaarde og Nybygger-selskaber, og nævnte, at den danske Befolkning til Værn mod alt dette allerede havde tegnet over 800,000 M. til Grundkapital til en Kreditbank

Ved Folkemødet om Aftenen holdtes der som sædvanlig en Mængde Taler, der alle aandede godt Mod til at gaa paa i de kommende Kampe.

¹⁾ Gengivet i „Hejmdal“ i Nr. 136.